

Fremmed historisk Literatur for Aaret 1876
vedrørende Danmarks Historie.¹⁾

I. Samlinger.

Script res rerum Suecicarum medii ævi edidit et illustravit
Claudius Annerstedt in regia academia Upsalensi histor.
docens. Tomi III:i sectio prior. Upsala, Berling. X. 341 S.
+ corrigenda. Fol.

Chronica monasterii S. Albani. Ypodigma Neustriæ a Thoma
Walsingham conscriptum. Edited by Henry Thomas Ri-
ling. London 1876. LXXXIX. 566 S. (Chronicles and
Memorials of Great Britain and Ireland. No. 28.)

Side 415 findes en Notits af den samtidige Forfatter om det danske
Gesandtskab til England 1405 i Anledning af Giftermalet mellem Kong
Erik af Pommern og Prindsesse Philippa. (Smgn. s. 417 og 419.)

The black book of the admiralty. Appendix. Part IV. Edited
by Sir Travers Twiss. Vol. IV. London 1876. CLII.
543 S. (Chronicles and Memorials of Great Britain and Ire-
land. No. 55. 4.)

Indeholder en Samling af Middelalderens Solove, og deriblandt de
visbyske. (S. 55. 265. 387. 391.)

Kieler Stadtbuch aus den Jahren 1264—1289. Im Auflage der
Gesellschaft für die Gesch. der Herzogthümer Schleswig, Hol-
stein und Lauenburg von Dr. P. Hasse. Kiel 1875. 8°.
X. 128 S.

---

¹⁾ I denne Fortegnelse medtages ogsaa Tillæg til 1875.

L. 26   Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Stockholms Stads Jordebok 1427—1474. Utgivet af Kongl. Samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia, med understöd af Stockholms stad, genom Hans Hildebrand. Stockholm 1876. 8°. 458 S. («De svenska stadsböckerna från äldre tid. I.»)

Svenskt Diplomatarium från och med år 1401, utgivet af Riks-Archivet genom Carl Silfverstolpe. Första delen. Andra häftet. Stockholm 1876. 4°. 240 S.

Indeholder Aktstykker fra 23. April 1403 til 3. September 1405.

Diplomatarium Norregicum. Oldbreve til Kundskab om Norges indre og ydre Forhold, Sprog, Slægter etc. i Middelalderen. Samlede og udgivne af C. R. Unger og H. L. Huitfeldt. Niende Samling. Første Halvdel. Christiania 1876. 8°. 416 S.

Urkundenbuch der Stadt Lübeck. Funster Theil, funste und sechste Lieferung. Lübeck 1876. 4°. S. 321—480.

Indeholder Aktstykker fra 10. Decbr. 1409 til 4. Januar 1413, og af disse vedrøre følgende direkte Danmarks Historie. Nr. 292. 315. 409.

Hansisches Urkundenbuch. Bearbeitet von Konstantin Höhlbaum. Herausg. vom Verein für hansische Gesch., Band I. Halle 1876. 4°. XVIII. 468 S. og Register.

See L. S. 20.

Hanserecesse von 1431—1476. Bearbeitet von Goswin Frhr. von der Ropp. Erster Band. Leipzig 1876. 4°. XXIV. 551 S. med Register.

See L. S. 1.

Regesta Historiae Neomarchiae. Die Urkunden zur Geschichte der Neumark und des Landes Sternberg in Auszügen mitgetheilt von Karl Kletke. Dritte Abtheilung: Markgraf Johann von Cüstrin 1513—1571 i Märkische Forschungen. Herausg. von dem Vereine für Gesch. der Mark Brandenburg. XIII. Band. Berlin 1876.

En Regestsamling, som indeholder talrige Bidrag til dansk Historie særlig i Aarene 1564 og 1565.

Briefe und Urkunden zur Geschichte Livlands in den Jahren

1558—1562. Auf Veranstaltung des Rigaschen Raths aus in-ländischen Archiven herausgegeben von Fr. Bienemann.
Band V. 1561—1562. Riga 1876. 8°. L. 539 S.

Talrige Breve i denne vigtige Samling give Oplysning om Danmarks og Sverigs Forhold til Livland i Aarene 1558—1562.

Fontes rerum Austriacarum. Zweite Abtheilung XXXII og
XXXVIII Band. Der Congress von Soissons. Herausg. von
C. Höfler. Wien 1871 & 1876. 8°.

Indeholder Instructioner og Beretninger fra den kejserlige Gesandt paa Congressen i Soissons Greve Stefan Kinsky fra Juni 1729 til Marts 1732, hvori ogsaa findes Meddelelser om dansk-svensk-russiske Forhold i ovennævnte Aar.

Sveriges Bidderskaps och Adels Riksdags-Protokoll från och med år 1719. Andra Delen 1723. Första och andra häftet.
Stockholm 1876. 8°. 522 S.

Udgivet med Understøttelse af Bidderskabet og Adelen af E. W. Montan.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. Sechster Band. Kiel 1876. 8°. 268 S. Repertorien 126 S.

Indeholder: Chr. Tamm. Friesische Spuren in Dithmarschen.—L. Petersen. Die Festeverhältnisse im vormals Glücksburgischen Lehnsgesetz. — K. Kopmann. Zum Lübisch-Hanub. Bündnis vom Jahre 1241 (smglgn. S. 218—219). — G. v. Buchwald. Das Preetzer Register des Propsten Conrad II. — P. Hasse. Ein Schriftstück aus dem Jahre 1754. — Beilage. Repertorien zu Schleswig-Holsteinischen Urkunden Sammlungen. Erste Reihe.

Historiskt Bibliothek utgifvet af Carl Silfverstolpe. Andra delen Stockholm 1876. 8°. 436 S. LIV. Ny Föld. Första delen, första och andra häftet. Stockholm 1876. 8°. 306 S. XCIII.

2. Del indeholder: Carl Silfverstolpe. Förhandlingar rörande Katarina Ulfsdatters kanonisation. — V. Granlund. Kong Johan III's bygnadsföretag. — E. V. Bergmann. Handl. rörande söndringen mellan Hertug Carl och Rådherrarne 1594—1600. — C. T. Odhner.

L. 28   Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Handl. rörande Johan Adler Salvii upphörelse til Riksråd. — Xaver Liske. Öfversigt af den Polska Litteraturen med särskildt afseende på Svenska Historien. III. — Granskningar och anmälningar. — Bibliografi.

Ny Föjd. I. Del 1.—2. H. indeholder: H. Hildebrand. Medeltidsgillena i Sverige. — E. Hildebrand. Om det Vatikanska Arkivet. — O. v. Feilitzen. Hertug Adolf Johans sista lefnadsår. — C. T. Odhner. Kolonien Nya Sveriges grundläggning 1637—1642. — J. Mankell. Sommarfälttåget i Brandenburg 1675. — Granskningar och anmälningar.

Historisk Tidsskrift udgivet af den norske historiske Forening. Fjerde Binds første og andet Hefte. Kristiania 1876. 8°.

Indeholder: J. C. Krogh. Nogle Bemærkninger om den ældste indoeuropæiske Samfundsudvikling. — L. Daae. Bidrag til Norges Historie i Aarene 1434—1442. — Yngvar Nielsen. Nogle Notitser om Johan von Mönnickhofen. — G. Storm. Om Limfjordens ældre Aabning mod Vest og Snorre Sturlasöns Kjendskab til Jyllands geografiske Forhold. — J. Fritzner. Lappernes Hedenskab og Trolddomskunst. — Y. Nielsen. Det norske Veivæsens Udvikling før 1814. — J. C. Krogh. Om Tallets Rolle i gammel Tid. — O. Isaachsen. En Bemærkning vedkommende Skaalebygningen. — Y. Nielsen. Eilerik Visborgs Kamp med de Svenske 1658.

II. Tidsskrifter og Afhandlinger.

Bugge, S. Hamðesmál. Aus den Vorarbeiten zu einer neuen Ausgabe der sogenannte Saemundar Edda. Zeitschrift für deutsche Philologie, herausg. von E. Höpfner und Jul. Zacher. 7. Bd. 4. H. 1876.

Holtzmann, Adf. Die ältere Edda übersetzt und erklärt. Vorlesungen. Hrsg. v. Alfr. Helder. Leipzig 1876. 8°. VIII & 603 S.

Die Lieder der älteren Edda (Saemundar Edda) herausg. von **K. Hildebrand**. Paderborn 1876. gr. 8°.

Browning, George, Dr. The Edda Songs and Sagas of Iceland. 2. edit. London 1876. 8°.

Bergmann, Fr. Wilh. Rig's Sprüche (Rigs Mál) und das Hyndla-Lied (Hyndlu-Lið), krit. hergestellt, übersetzt und erklärt. Strassburg 1876. 8°.

Arnold. Beowulf a heroic poem of the eight century.
London 1876. 8°.

Carmen de Beowulfi. Authore Chlodovico Ettmüller. Turici
1875. 4°. V. 43 S. (Universitetskraft. Kritisk Text-
udgave.) *

Dederich, Hermann. Historische und geographische Studien
zum angelsächsischen Beowulfsliede. Koeln 1876. 8°. VII.
233 S.

- Cap. 1. Die Dänen und die Dynastie der Scyldinge.
- Cap. 2. Die Geaten (Gauten) und die Dynastie der Hrödlinge.
- Cap. 3. Die Swéon (Schweden) und die Dynastie der Scyllinge.

Kolberg. Wulfstans Seekurs für die Fahrten von
Schleswig nach Truss an der warmischen Küste
von Preussen im 9te Jahrhundert (Aus: «Ermländischer Zeit-
schrift»). Braunsberg 1876. 8°. 80 S. *

Hahn, J. G. von. Sagwissenschaftliche Studien. Jena
1876. 8°. V. 801 S.
Indeholder Bidrag til sammenlignende Mythologie.

Hallberg. La mythologie du Nord. Revue politique et
littéraire. 8. Jan. 1876. S. 30—35.

Rudolph, O. E. Die Göttergestalt der Frigg in ihrem
historischen Entwicklungsgange. Leipzig 1875. 8°.

Rockholz, E. L. Tell und Gessler in Saga und Ge-
schichte. Heilbron 1876. 8°. VIII. 494 S.

Sammenstiller forskjellige Folks Sagn og døaler vidtligst ved den
nordiske Sagnkreds.

Döring, Bernhard, Dr. Bemerkungen über Typus und
Stil der isländischen Saga. 1. Theil. Leipzig 1877.
43 S. (Separ. Abdruck aus dem Osterprogramme des Nico-
laigymnasiums in Leipzig.)

Ujsalvy de, Ch. E. Le pays de Thulé. Extrait du «Société
française de numismatique et d'archéologie 1876». 8 S.

L. 30   Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Et Uddrag af Koskinens Hypothese, at Beboerne af Pytheas Thule have hørt til den turanske Folkestamme og være Finner.

Engelhardt. Le tumulus de Eshoj en Danemark. Revue d'anthropologie. V. p. 273. 1876.

Ueber die Unechtheit der Runeinschrift von Ohlershof. Verhandl. der gelehrten esthnischen Gesellschaft zu Dorpat. 8. Band. 3. Heft. S. 85—92. Dorpat 1876.
(jvnfr. L. S. 35.)

Baron Krüdener, paa hvis Gods Steen fandtes, har oplyst, at han har ladet Indskriften udhugge efter en Copi af en Runesten, som han havde seet paa Verdensudstillingen i Paris.

Köpke, Rud. und Ernst Dümmler. Kaiser Otto der Große. Hrsg. durch die histor. Commission bei der königl. (bayer) Academie der Wissenschaften. Leipzig 1876. 8°. XIII & 611 S.

Wace's Roman de Rou et des Ducs de Normandie. Nach den Handschriften von Neuem herausg. von Hugo Adresen. 1. Band. Heilbronn 1876. 8°.

Les origines du droit civil de l'ancienne Normandie. Discours prononcé à la séance solennelle de rentrée des facultés de l'académie de Caen du 18. Novbr. 1875, par M. Jules Cauvet, prof. du droit romain. Caen 1876. In 8°. 16 S.

Jules Bertin et George Vallée. Etude sur les forestiers et l'établissement du comté héritaire de Flandre. Arras 1876. 8°. 107 S. (Cette étude est en cours de publication dans la Picardie, Revue historique et littéraire d'Amiens.)

Jules Bertin et George Vallée. Notice sur les Saxons transelbains scandinaves en Flandre. Douai 1877. 4°. 8 S.

Undersøgelser angaaende Oprindelsen til Greverne af Flanderns Titel «le forestier». Forff. have tilegnet Danmark det sidstanførte Arbeide, hvori de ogsaa undersøge den Indflydelse, som Skandinaverne have udøvet i Flandern.

The Norman Kingdom in Sicily. The Quarterley Review.
Jan. 1876.

Die Kolonisation Russlands, der Norden Scandinaviens und die ältesten Zustände ihrer Kolonisation. Snamie («Viden» russisk Tidsskrift) Febr. og Mai 1876. (efter Worsaae).

Montégut. Les derniers Vikings et les premiers rois du Nord, d'après de nouvelles publications. Revue des deux mondes. 15. Septbr. 1876.

Some Account of the Parish of St. Clement Danes (Westminster) compiled from various sources by **John Diprose.** 2 vols. London 1876. 8°.

Kirken siges at være bygget for de Danske, som ikke blevne udjagne af England, fordi de var gifte med engelske Kvinder (v. The Athenaeum ^{16/9}, 1876).

Freemann, E. A. The history of the Norman Conquest of England. Vol V. Oxford 1876. 8°.

Sveriges Historia från äldsta tid till våra dagar, författad af **Oscar Montelius, Hans Hildebrand, Oskar Alin, Martin Weibull, Rudolf Tengberg och John Hellstenius.** Första delens första—tredje häfte. 240 S. Andra delens första—fjärde häfte. 320 S. Stockholm 1875—1876. 8°.

Wiede, L. E. Nytt svar på den gamla frågan: hvor låg Ansgarii Birka. Norrköping 1876. 8°. 72 S.

Forfatteren søger at paavise, at Birka har ligget ved Söderköping, og først er gaaet under efter 1060.

Nielsen, Yngvar. Bergen fra de ældste Tider indtil Nutiden. Historisk-topografisk Skildring. Christiania 1876. 8°. 72 S.

Nielsen, Yngvar. De dudesche Kopmann unde de Norman (Christ. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1876 Nr. 8.

L. 32 Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Beauvois. La découverte du Nouveau Monde par les Islandais et les premières traces du Christianisme en Amérique avant l'an 1000. Congrès international des Americanistes. Compte rendu de la première session. Nancy 1875. I. S. 41—93.

Madier de Montjau. Analyse d'une notice de G. Gravier, de Rouen, sur le roc Dighton ibid. S. 166—192.

Grendal, Benedikt. Note sur la découverte de l'Amérique antécolombienne, ibid. S. 37—41.

Bowen, F. B. America discovered by the Welsh in 1170 a. D. London 1876. 12°.

Storm, Gustaf, Dr. Om Limfjordens ældre Aabning mod Vest og Snorre Sturlassöns Kjendskab til Jyllands geografiske Forhold. Historisk Tidsskrift udgivet af den norske hist. Forening. Fierde Bind. S. 113—134.

Bergsøe, S. Die angeblichen Zeugnisse von wendischen Einfällen in Dänemark. Zeitschrift für Numismatik, herausg. von Alfr. v. Sallet. II. Band 1875. S. 258—63.

Indeholder en Kritik af P. Brocks Afhandling i Aarb. f. nord. Oldk. 1874. Modbemærkninger af Brock findes i samme Tidsskrift III. Band. 1876. S.

Schirren, C. Beiträge zur Kritik älterer holsteini-schen Geschichtsquellen. Leipzig 1876. 8°. VIII. 270 S.

Indeholder en kritisk Undersøgelse af Helmolds Forhold til Adam af Bremen.

Koppmann, Karl. Hamburgs Stellung in der Hanse. Hansische Geschichtsblätter. Jahrg. 1875. Leipzig 1876. S. 1—28.

Kaestner, G. Das refundirte Bisthum Reval. Unter-suchungen zur Gesch. von Harrien und Wirland im 13. Jahrh. Göttingen 1876. gr. 8°.

Hansen, Gotthard von. Ueber den letzten Urkundenfund im Revalischen Rathsarchiv. Beiträge zur Kunde Esth-Liv- und Kurlands, herausg. von der Esthändischen Literärischen Gesellschaft. Band II. Heft 2. S. 147—174. Reval 1876. 8°.

Pabst, Eduard, und Gotthard von Hansen. Regesten der im Jahre 1875 im Rathhouse zu Reval wieder aufgefundenen Documente. ibid. S. 174—2V0.

Foruden talrige nye Dokumenter findes her ogsaa Originalerne til de af de danske Konger i det 13. og 14. Aarhundrede udstædte Privilegier for Reval, tilligemed andre kongelige Breve. Aktstykkerne omfatte Tiden 1248—1652.

Nottbeck, Eugen von. Die älteren Rathsfamilien Revals. Reval 1875. gr. 8°. 61 S.

Budinszky, Alexander. Die Universität Paris und die Fremden an derselben im Mittelalter. Berlin 1876. 8°. IX. 234 S.

S. 217—225 findes Fortegnelse og Levnetsbeskrivelse af fremragende Danske, som have opholdt sig ved og beklædt Lærerembeder ved Universitetet i Paris. S. 61—65 indeholder Oplysninger om det danske Collegium, om Upsalas, Scaras og Linköpings Collegier i Paris.

Bergsøe, S. A. Münze Waldemar des vierten, Herzogs von Jütland. (Med en Tillægsbemærkning af E. Merzbacher.) Zeitschrift für Numismatik, herausg. von Alfr. v. Sallet. II. Band. 1875. S. 24—28.

Brech, C., Dr. Herzog Albrecht von Mecklenburg rettet Berlin 1349. Vortrag gehalten in der Sitzung des Vereins für die Gesch. Berlins am 30. December 1876. 4°. 17 S.

En Skildring af Kong Valdemar Atterdays og Markgrev Ludvig af Brandenburgs Angreb paa Berlin 1349.

Moll, W. Gozewyn Comhaer, een nederlander aan het hoofd der kerk van Ijsland. Overgedrukt uit de Verslagen en Mededelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Afdeeling Letterkunde. 2. Reeks, Deel VI. Amsterdam 1876. 63 S.

L. 34   Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Indeholder Esterretninger om en Guldsmed fra Deventer, Gerrit Comhaer, som c. 1408 forlod sit Fædreland og i Danmark blev kongelig Myntmester¹⁾. Tillige om Sønnen Gozewijn, der efter Johan Jerichinis Mord 1433 blev Bisp i Skalholt. I Slutningen af 1445 er han i England (S. 37) og døde i Deventer 19. Juli 1447 (S. 44).

Biskop Eysteins Jordebog (den røde Bog). Fortegnelse over det geistlige Gods i Oslo Bispedømme omkring Aar 1400. Efter offentlig Foranstaltung udgivet ved H. I. Huitfeldt. Andet Heste. Christiania 1876.

G. Frhr. v. der Ropp. König Erich der Pommer und die skandinavische Union. Leipzig 1875. (Habilit. Schrift).

G. Frhr. v. der Ropp. Zur Deutsch-Skandinavischen Gesch. des XV. Jahrb. Leipzig 1876. 8°. IV. 187 S.
See L. S. 1.

Schäfer, Dietrich. Zur Frage nach der Einführung des Sundzolls. Hansische Geschichtsblätter. Jahrg. 1875.
S. 41—43.
See L. S. 1.

Koppmann, Karl. Zur Belagerung Flensburgs im Jahre 1431. Hans. Geschbl. Jahrg. 1875. S. 127—129.

Daae, L. Bidrag til Norges Historie i Aarene 1434 — 1442. Hist. Tidsskrift, udg. af den norske hist. Forening. 4. Bind. S. 62—108.

Af særlig Interesse er Skildringen af Oprøret i Norge 1436 og 1438 imod Erik af Pommern.

C. T. O. Nya Bidrag til Unionstidens historia. Svensk Tidsskrift för Literatur, Politik & ekonomie, utg. af Harald Hjärne. 6—7. II. S. 503—523.

Indeholder Anmeldelse og Bedømmelse af Pal.-Müller: De første Konger af den Oldenborgske Slægt, og Styffe: Bidrag til Skandinaviens historia. IV.

---

¹⁾ De eneste Mønter, man kjender fra Nestved, ere — under Erik af Pommern — slagne ved ham (cfr. Listov: Nestved Kjøbstad i Middelalderen S. 15—16).

Von der grausamen Tyrannischen Myssehanndelung
so König Christiern, des namēs der ander vō Den-
mark jm Reich zu Sweden begägen hatt. (Fotolitogr.
Aftryk af Originaludgaven, trykt i Söderköping 1523.) Stock-
holm 1875. 4°. 6 Blade.

Collection des chroniques Belges inédites. Gachard
Les bibliothèques de Madrid et Escorial. Bruxelles
1875. 4°.

S. 207 findes en Notis om Philip de Bonnière, «gouverneur des
princes du Danmark.» * S. 209—210 nævnes Charles de Bonnière som
spansk Gesandt i Danmark 1646—1647.

The Saturday Review. 29. January 1876.

Under Overskriften •The old masters of the Royal academy• III.
findes omtalte Mabuses Portrait af Christian II's 3 Børn. Det tilhører
Jarlen af Radnov.

I. H. Merle d'Aubigné. Histoire de la Reformation en
Europe au temps de Calvin. T. VII. Genève. — Da-
nemark, Suède, Norvège, Hongrie, Pologne, Pays-Bas. Paris
1876. 8°.

Efter Forfatterens Død er Udgivelsen besorget af Ad. Duchemin.
Reformationen i Danmark er skildret tildels efter samtidige Kildeskrifter
dels efter Münters Kirkehistorie. (S. 157—434.)

Waltz, G. Zur Geschichte der Grafenfehde. Forschungen
zur deutsche Gesch. XV. S. 127—130. 1875.

Indeholder tre Breve fra Maj 1534 angaaende Lybækernes Angreb
paa Holsten.

Lampe, I. F. Magister Gieble Pederssen. Kirkelig Ka-
lender for Norge. Redig. af Th. C. Bernhoft. Tredie Aarg.
1877. Kristiania 1876. S. 33—60.

Mag. Gieble Pederssen var den første evangeliske Biskop i Bergen
1537—1557.

Wenck, W. Prof. Des Kurfürsten August Verwickelun-
gen mit den Ernestinern und dem Markgrafen Al-
brecht von Brandenburg-Kulmbach beim Antritte
der Regierung. Archiv für die sächsische Gesch. Neue
Folge. Band III. S. 141—181 og 238—266.

L. 36 Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

S. 168 ff. findes Meddelelser om det danske Gesandtskab, der paa Christian III's Vegne mæglede mellem Kurfyrsten og Markgreven.

Ruszwurm, C. Nachrichten über das Geschlecht der Ungern-Sternberg. Erster Theil. Lebensbeschreibungen. A. Ordenszeit. B. Schwedische Zeit. Breslau 1875—1876. 8°. 398 S. Zweiter Theil. Urkunden und chronologische Notizen. Breslau 1876.

Til dansk Historie findes Oplysninger II. S. 217. 218. 252. 370. S. 252, Nr. 180 meddeles en Notis om Familien Unger efter en Optegnelse i Geheimearkivet. »Paa Frederik I's Tid har Otto Unger nedsat sig i Danmark, og fra ham nedstammer en anselig Slægt.«

Johan Renner's Livländische Historien. Herausg. von Richard Hausmann und Konstantin Höhlbaum. Göttingen 1876. 8°. XXXV. 427 S.

Se L. S. 11—14. Er især af Vigtighed for Aarene 1556—1561, da Johan Renner selv opholdt sig i Livland.

Lossius, Joh. Drei Bilder aus dem livländischen Adelsleben des XVI. Jahrh. I. Die Gebrüder, die Uexküll zu Fickel. Leipzig 1875. 8°. 82 S.

S. 23—40 meddeles Efterretninger om Konrad Uexküll, livlandske Partigjænger, hans Angreb paa Lybæk og Holsten 1556, og hans Drab 1560 foranlediget af Frederik II., cfr. Hist. Tidsskr. 4. R. II. 918. — S. 41 ff. om Heinrich Uexküll, dansk Partigjænger i Livland, som 1558 holdt Slottet i Reval besat, og om hans senere Virken i dansk Tjeneste.

Reimann, F. Das Verhalten des Reiches gegen Livland in den Jahren 1559—1561. Sybel Historische Zeitschrift. 35. Band. S. 345—380.

Svedelius, W. E. Minne af Riksmarsken grefve Svante Sture. Svenska Akademiens handlingar ifrån år 1796. 51. Delen. S. 59—384. Stockholm 1876. 8°.

Mankell, I. Erik XIV's fall. Historisk berättelse. Stockh. 1876. 8°. 170 S.

Du Donin. Aufzeichnungen über die erloschenen Linien der Familie Dohna. Als Manuscript gedruckt. 1—2. Berlin 1876. gr. 8°. (343 S. og 372 S.)

Xaver Liske. *Øfversigt af den Polska Literaturen med särskildt afseende på Svenska Historien.* III. Silfverstolpe. Hist. Bibliothek. 2. Delen. S. 369—435.

Om Fredsunderhandlingerne i Stettin 1570. (S. 372—395. Martin Kromers Beretning til Sigismund). Om Congressen i Oliva (S. 395—423 smlgn. Bilag 424—435. Bilag I indeholder en Beretning om Sønderburgs Indtagelse $\frac{1}{2}$ 1658). S. 436 findes Svensk Memorial for Gesandter til Mødet i Brömsebro 1572.

Stephens, G. *James VI in Tönsberg 1589. With photograph of an oaken tablet, erected in the Church of St. Mary in commemoration of his visit.* Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. 1876. 8°. 6 S.

Brahei Tychonis, et ad eum virorum doctorum epistolæ collectæ et editæ a F. R. Friis. Fasc 1. Leipzig 1876.

Om Tycho Brahe findes to Notiser i Anzeiger f. Kunde der deutschen Vorzeit Novbr. 1876. S. 331: Aus dem Erlebnissen eines deutschen Arztes.

Nielsen, Yugvar. *Nogle Notitser om Johan von Mönnichhofen.* Norsk historisk Tidsskrift. 4. Bind. S. 109—112.

Bemærkninger om Skotternes Expedition i Norge 1612 efter utrykte Breve fra Riksarchivet i Stockholm.

Thrap, Daniel. *Tidsbilleder fra det 17. Aarhundrede.* Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. Udg. af C. T. Caspari og Gisle Johnson. Ny Række. 4. Binds 3—4. Hefte. Christiania 1876. 8°. S. 385—417.

Hallwich, Dr. *Zur Geschichte Wallensteins im Jahre 1633.* Archiv für die sächsische Geschichte. Neue Folge. 3. Band. S. 289—368.

Indeholder vigtige Oplysninger om Christian IV's Forhandlinger med Wallenstein (S. 295—300. 320. anm. 61), og talrige Bidrag til Holks Historie (S. 337—338. Anm. 89).

Krühner, Fr. Dr. *Johan von Rusdorf, kurphälischer Gesandter und Staatsmann während des dreißigjährigen Krieges.* 1. Th. Halle. Wittenberg 1876. 8°. 28 S. (Inauguraldiss.) I—II. Halle 1876. 8°. 122 S.

Cronholm, Abraham. Trettioåriga Kriget och Underhandlingarna i Tyskland från Gustav II. Adolfs död till Westfaliska fredsslutet. Första delens första afdelning. Stockholm. 8°. IV. 607 S.

Odhner, C. T. Sveriges deltagande i Westfaliska Fredskongressen och grundlägningen af det svenska Väldet i Tyskland. Kongl. Vitterhets Historia och Antiquitets-Akademiens Handlingar. 27. delen. Ny Föld. 7. delen. Stockholm 1876. 8°. 330 S.

Se 5te Bind L. S. 18—28.

Wehrmann. Gesandtschaftsbericht über die Theilnahme der Hansestädte an die Friedensverhandlungen zu Brömsebro 1645. Zeitschrift des Vereins für Lübeckische Gesch. und Alterthumskunde. Band III. H. III. S. 407—475. Lübeck 1876.

Wehrmann. Bericht über die Gesandtschaft der Hansestädte nach Stockholm zur Beglückwünschung der Konigin Christine im Jahre 1645. ibid. S. 476—488.

Hammarström, P. A. Om Tullforhållandena mellan de skandinaviska rikena från äldsta tider till freden i Brömsebro 1645, med särskilt afseende på Öresundstullen. Lunds Universitets Årsskrift. Tom. XII. (1875—1876.) 4°. 31 S.

Starbäck, Georg. Berättelser ur Svenska Historien. Fortsättning af P. O. Bäckström. 14. delen. Carl X Gustaf. Stockholm 1876. 8°. 532 S. 15. delen. Carl XI's minderårighet. ibid. 8°. 440 S.

Nielsen, Y. Eilerik Visborgs Kamp med de Svenske 1658. Norsk hist. Tidsskrift. 4. Bind. S. 286—288.

Grossmann, Jul. Die Amsterdamer Börse vor zwei hundert Jahren Haag 1876. 8°. VI. 112 S.

En interessant Oversigt efter Lisolas Indberetninger om de politiske Forholds Indvirkning paa Amsterdams Bors-Courser. S. 80—88 gives

hidtil ukjendte Oplysninger om Danmarks og Hollands Underhandlinger 1672—1673, som førte til Tractaten af $\frac{10}{20}$ Mai 1673.

Slaget vid Lund den 4. Decbr. 1676. Sthm. 1876. 24 S.

Slaget vid Lund den 4. Decbr. 1676. Sthm. 1876. 27 S.

Ei i Boghandlen.

Højer, Magnus. Øfversigt af Sverigs yttre politik under åren 1676—1680. Ett bidrag till Johan Gyllenstjernas historia. Akad. Afhandling. (Upsala). Upsala. 8°. 141 S. (Upsala Universitets Årsskrift 1875.)

Breslau, Harry. Actenstücke zur Gesch. Joseph August du Cros', eines abenteuernden Diplomaten aus dem Ende des 17. Jahrhunderts. Berlin 1875. 4°. 36 S.

Du Cros, en forleben fransk Munk, optræder i Slutn. af 17. Aarh. som Diplomat i forskjellige Staters Tjeneste, blandt andre ogsaa i Danmark og hos det holsten-gottorpske Hus. Af de her meddelte Aktstykker ere to interessante Breve fra Congressen i Nymwegen 1678 af Betydning for dansk Historie. Ligesaa Du Cros' Forsvarsskrifter 1708 i hans Strid med den berømte engelske Statsmand Sir William Temple.

Aubert, L. M. B. Forhandlingerne om Christian V's danske og norske Lovs anden Bog og om Kirke-ritualet for Danmark og Norge. Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. Udg. af C. P. Caspari og Gisle Johnson. Ny Række. 4. Binds 3—4. Hefte. Christiania 1876.

Mémoires de Charlotte-Amélie de la Trémouille comtesse d'Altenbourg (1652—1711): par E. de Barthélémy. Genève 1876.

Indeholder en Del Træk med Hensyn til Christian V's Hof, saaledes en begeistret Skildring af Ulrike Eleonore. Derimod findes Intet om Griffenfeldt, der ikke engang nævnes.

Minutoli, Carlo. Federigo IV. re di Danimarca e di Norvegia e Mª Maddalena Trenta. Ricordo di storia luechese degli anni 1692—1709. Lucca 1875. 8°. 46 S.

Forfatteren giver efter utrykte Kilder en Skildring af Frederik IV's Besøg i Lucca 1692 og i Florents 1709. I forstnævnte By knyttede Kongen en Forbindelse med en ung Adelsdame Maddalena Trenta, som senere trædte ind i et Kloster i Florents, hvor Kongen paa sin anden Reise 1709 besøgte hende.

Bundt, Heinrich. Carl XII. Verbindungen mit Frankreich während seines Aufenthaltes in Sachsen im Jahre 1706—1707. Rostock 1875. 4°. 20 S. (Inauguraldissert.)

Koser, Reinh. Der Katastrophe der Schweden in Schleswig-Holstein im Jahre 1713. Zeitschr. f. Preussische Gesch. und Landeskunde, herausgeg. von Const. Rössler. Jahrg. 12. Berlin 1875.

Sorterup, I. Åredigt i Anledning af Frederik 4's Seirvindinger, især den sidste erholdet i Norge 1718 den 11. Decbr. Udg. af Martin Andresen. 1876. 8°. VI. 119 S.

Er et Aftryk efter et Manuskript fundet i Bibliotheket paa Gaarden Rod i Nærheden af Frederikshald. Det har tilhørt C. Anker ♀: Carsten Tank Anker, f. 1747, d. 1824.

Flood, Constantius. Povel Juel, en Levnetsbeskrivelse. Mandal 1876. 8°. 128 S.

Efter trykte og utrykte Kilder i Archivet og Bibliotheket i Christiania, smlgn. Sechers Afskrift i Danske Saml. 3. Bind, S. 47—68.

Rathery, E. L. B. Le Comte de Plélo. Paris 1876. XXXI. 8°. 300 S.

En Biographie af den unge ridderlige Franskmænd, som fandt Døden i Danzig 1736. Heri findes Uddrag af Plélos Correspondance fra København 1729—1735, som giver fyldige Bidrag saavel til Personal- og Culturhistorie som politisk Historie. Dog har det biografiske Synspunkt, hvorfra Forf. har anlagt sin Bog, berøvet den en Del af den politisk-historiske Interesse, den ellers vilde have haft. Paa mange Steder afskjærer Forf. netop den Del af Correspondansen, som vilde have storst Interesse for os.

Nilsson, Oluf. Danmarks uppträdande i den Svenska Tronföljarefrågon, Åren 1739—1743. III. Malmö 1876. 4°. 24 S.

Bang, A. Chr. Brødrene Siverud. Skitse fra Bernhutismens Tid i Norge. Kirkelig Kalender for Norge. Redig. af Th. C. Bernhoft. Tredie Aarg. 1877. Kristiania 1876. S. 109—119.

Skavlam, Aage. Erik Pontoppidan og hans Beskrivelse af Norge. Folkevennen. Et Tidsskrift, udg. af Selskabet for

Folkeoplysningens Fremme. 24. Aarg. 1875. Christiania.
S. 421—464.

Eichelmann, O. Seekriegsrechtliches aus dem sieben-jährige Kriege. Russische Revue. 5. Jahrg. 2. Heft.

Indeholder Oplysninger om Handelsforhold mellem Rusland, Sverige og Danmark.

Hasse, P. Ein Schriftstück aus dem Jahre 1754, durch welches die Regierung der groszfürstlichen Antheils von Holstein die an den Kaiser zu richtende Bitte um Gewährung einer Moratorium zu begründen sucht. Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schl.-Holst.-Lauenb. Gesch. 6. Band. S. 161—186.

Friederich August, Freiherr von Hardenberg. Preussische Jahrbücher herausg. von H. v. Treitscke. 35. Band. Berlin 1875. S. 600 ff.

En Notis findes her om Grev Lynars Opræden, da Hardenberg som hessisk Gesandt 23. Septbr. 1757 klagede over Richelieus Brud paa Conventiouen i Kloster-Severn, som Kongen af Danmark havde overtaget Garantien for.

Brückner, A. Die Familie Braunschweig in Russland im achtzehnten Jahrhundert. St. Petersb. 1876. 8°. 148 S.

Brückner, A. Die Familie Braunschweig in Russland.
1. Das Schreiben der Prinzessin Katharina an den Kaiser Alexander. Russische Revue 1876. 4. Heft. S. 364—369.

Forf. søger at modbevise Granzows Meddelelser i Hist. Arch. 1873, II. og 1874 Juli angaaende Prindsessens Skrivelse om sit Ophold i Horsens.

Schlettwein. Bild der Prinzessin Katharina. Jahrb. des Vereins f. mecklenb. Gesch. 41. Jahrg. 1876. S. 155—156.

Hennes, I. H. Aus Friederich Leopold v. Stollbergs Jugendjahren. Nach Briefen der Familie und anderen handschriftlichen Nachrichten. Frankf. a. Main 1876. 8°. 184 S.

Brevene ere fra 1770—1782.

L. 42 Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Trevelyan, George. The life and letters of Lord Macaulay. In four volumes. Leipzig Edition 1876. 8°.

Vol. II. S. 25—26 findes en Beretning af Lord Holland om Christian VII's Opræden ved forskjellige Leiligheder.

Schilder, K. N. Catharina II. und Gustaf III., König von Schweden 1789—1792. Russkaja Starina. 7. Aarg. 11. H.

Minnen och anteckningar af Lars von Engeström. Utgifna af Elof Tegnér. Första och andra bandet. Stockh. 1876. 8°. XVI. 360 S. VI. 434 S.

Barthold Georg Niebuhr. Eine Gedächtnisschrift zu seiner 100 jähr. Geburtstage 27. Aug. 1876, von Joh. Classen. Gotha 1876. 8°. 181 S.

Indeholder interessante Meddelelser om Niebuhrs toaarige Ophold i det Schimmelmanske Hus (1796—1798), og som surnumeral Secretair ved det kgl. Bibliothek (S. 35—38). Senere om hans Virksomhed som Embedsmand ved Banken Juli 1800—Septbr. 1806, S. 43—48.

Michelsen, A. E. Briefe von Schiller an Herzog Friedrich Christian von Schleswig-Holstein-Augustenburg über ästhetische Erziehung. Deutsche Rundschau. 2. Jahrg. 1876. H. 7. S. 67—81.

Brevene ere særskilt udgivne under Titel: Briefe von Schiller an Herzog Fr. Chr. v. Schl.-Holst.-Augustenborg über ästhetische Erziehung. In ihrem ungedr. Urtexte hrsg. v. A. E. Michelsen. Berlin 1876. 8°. 170 S.

Urlichs, L. Der Briefwechsel des Herzogs von Augustenborg mit Schiller. Deutsche Rundschau. 2. Jahrg. 1876. Septbr. S. 373—390.

Fromm, L. Geschichte der Familie Zepelin. Schwerin 1876. 1—2. Lex. 8°. IV. 397 S. 131 S.

Familien har i Slutningen af 18. Aarhundrede udbredt sig til Danmark.

Flood, Constantius. Maanedsløitnant Edward Andersen. Ny illustrered Tidende. 13—20. Aug. 1876. Nr. 33—34. Christiania.

Bidrag til Krigens Historie 1807—1809.

Flood, Const. Listerlandet. Skildringer og Optegnelser fra ældre og nyere Tid. Christiania 1876. 8°. 192 S.

Indeholder blandt Andet ogsaa Skildringer fra Krigen 1807—14.

Nielsen, Yugvar. Aktmæssige Bidrag til Sveriges politiske Historie 1812—13. (Christiania Vidensk. Selsk. Forhandl. 1876. Nr. 7.)

Treitschke, H. v. Preussen auf dem Wienercongresse. Preussische Jahrbücher. 37. Band. 1876. S. 281—327.

S. 306—313 omhandler Forhandlingerne om Byttet af Forpommern og Rygen med Lauenburg.

Daae, L. Breve fra Danske og Norske især i Tiden nærmest efter Adskillelsen. Kjbenhavn 1876. 8°. 375 S.

Paul Christian Holsts Efterladte Optegnelser om sit Liv og sin Samtid, udg. af den norske hist. Forening. Christiania 1876. 8°. VIII. 193—517.

Carl XV. Politiska Tilldragelser i Europa från år 1814 till och med 1876. Af Junius. Första delen. Sthm. 1876. 8°. IV. 399 S.

Forfatteren er G. C. Hebbe.

Pauli, R. Geschichte Englands seit 1814—1815. 3. Theil. Leipzig 1875. 8°.

S. 343—344, 389, 454—457 findes Vidnesbyrd om den engelske Presses og det engelske Folks Sympathie for Danmark i dets 3aarige Kamp med Tydskland.

De la Guéronnière. Le droit public et l'Europe moderne. Tome 1—2. Paris 1876. 8°.

Første Dels Cap. IX indeholder under Overskriften «le traité de Prague» (S. 387—429) en Oversigt over den dansk-tydske Strid fra 1848—64.

L. 44 Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

Ashley, E. *The life of Henry John Temple, Viscount Palmerston. 1846—65. T. 1—2.* London 1876. 8°.

I. 85 berører Forholdene i Danmark 1848. II. 229—71. Forholdene 1864.

Blätter aus dem Tagebuche eines hannoverschen Officiers aus den Jahren 1848 und 1849. Hannover 1876. gr. 8°.

Zur inneren Geschichte Dänemarks in den letzten 12 Jahren. Unserere Zeit. Hrsg. von Rud. Gottschal. Neue Folge. 12. Jahrgang. 19. Heft.

Merruan, Paul. *Les marines secondaires de la Baltique et de la mer du Nord.* Revue d. deux mondes, 15. Jany. 1877. S. 399—427.

Borelius, I. I. *Skandinavien und Deutschland.* Berlin 1876. 8°. 102 S.

Bärthold, A. *Noten zu Søren Kierkegaards Lebensgesch.* Halle 1876. gr. 8°.

Cogordan, George. *Une secte religieuse et politique en Danemark. Grundtvig et ses doctrines.* Revue d. deux mondes. 1. Févr. 1876. S. 524—554.

Kaftan, Julius Dr. *Grundtvig, der Prophet des Nordens. Zwei Vorträge.* Basel 1876. 8°. 35 S.

I. Grundtvigs Leben und Wirken. 2. Der Grundtviganismus und seine Anhänger.

Jon Jonssonns Saga: the genuine autobiography of a modern Icelander. Frasers Magazine. Nr. LXXXV. January 1876.

Svenskt biografiskt Lexikon. Ny följd. Sjunde bandet. Första häftet. Sthm. 1876. 8°. 208 S.

Klingspor, Carl. Sveriges Adel under 16—1700 talen.
Samtida minnesteckningar. Andra bandet. Första häftet. 8°.
144 S.

Allgemeine deutsche Biografi. Herausg. durch die hist.
Commission bei der königl. Akad. der Wissenschaft zu München
unter Red. von R. Frhr. v. Liliencron u. Prof. F. X. Wegele.
Leipzig.

I 1876 er udkommet 12 Hefter (11—21). Af Interesse for dansk
Historie ere følgende Biographier: Breitenau (1638—1732) i dansk Tje-
nest under Chr. V., benyttet fornemmelig i Forholdet til Hertugd.
Bugenhagen. Maleren Carstens. Kongerne Chr. I. (ved Hille), Chr. III.
(ved Waitz), Chr. VIII. (ved Lorentzen). Chr. August af Augustenborg.
Christiani (1761—1841), Oprettet af Christianis Institut. Balthasar
Clammer, Diplomat under Chr. III., og Historiekskriveren Dahlmann.

Biographie nationale, publiée par l'academie royale des
sciences, des lettres et des beaux arts de Belgique. Tome V.
Bruxelles 1876. 8°.

S. 709—718 findes Corneille de Scheppers Biografi, tilligemed en
Fortegnelse over hans trykte og utrykte Skrifter, forfattet af J. J. de Smet.

Beauvois, E. Courrier du Nord. Extrait de la revue des
questions historiques. Paris 1876. 8°. 16 S.

Indeholder Oversigt over skandinavisk og finsk Literatur.

Ekström, Fr. Förteckning öfver de uti Riddarholms-
kyrkan förvarade, under framfarna svenska ko-
nungars regeringer erofrade fanor, standarer
m. fl. segerbyten. Sthm. 1875.

Stanley Lane Poole, Esq. The oriental cabinet at Copen-
hague. The Numismatic Chronicle. IV S. vol. XVI. (1876).
267—271.

Beskrivelse af enkelte mærkelige Monter efter Meddelelser fra Prof.
v. Mehren.

Willet, Ern. II. On a hoard of Saxon pennies found in
the city of London in 1872. Ibid. 323.

Heri var en enkelt Mønt fra Magnus den Gode.

L. 46   Fremmed Literatur vedrør. Danmarks Historie.

H. Dannenberg u. S. Cohn. Der Münzfund von Lübeck.
Zeitschrift für Numismatik, herausg. v. Sallet, IV. Bd. (1876).
S. 50—124.

Dette Fund, som er nedgravet 1038—1039, indeholdt adskillige
danske Mønter; disse tilligemed de engelske kjøbtes af Grosserer Le
Maire i Kjbenhavn og skjænkedes til den kgl. Møntsamling. Smldn.
herom: Revue belge de Numismatique. 1876. S. 305—306.
